

ברבי שמעון ורבנן.

ומקשינן על רבי אלעזר ברבי שמעון: **והכתיב "ואת דמו ישפך"**, ומשמע שיש אופנים שרק חלק מהדם נשפך ליסוד, וזה מורה לכאורה כדברי רבנן, שיש לחלק בין נתן מכולן לנתן מאחד מהן!?

ומתריצינן: **אמר רב אשי: החווא פסוק של "ואת דמה ישפוך"**, בא ללמד למעוטי **שירים שבצואר בהמה**,¹⁸ שנעשו שירים של הדם שנתקבל בכלי, ואינם נשפכים ליסוד אלא שופכן לאמה.

הפסוקים. כי הפסוק המורה על שפיכת כל הדם, עוסק באופן שנתן מכל הכוסות, ואילו הפסוק המורה על שפיכת חלק מהדם, עוסק באופן שהנתינה על המזבח נעשתה מכוס אחד בלבד.

רבי אלעזר ברבי שמעון חולק ואומר: מנין לחטאת שקיבל דמה בארבעה כוסות, ונתן ארבע מתנות מכוס אחד, שדינן שכולן נשפכין ליסוד ואינם דחויים? תלמוד לומר "ואת כל דמה ישפך". הרי שסובר רבי אלעזר כי כוס עושה את חבירו שיריים. ונמצא דבר זה שנוי במחלוקת רבי אלעזר

עליו משום זריקת חוץ.

ובחדושי רבנו חיים הלוי הוסיף להקשות, מדברי הגמרא לקמן [קיא ב] האומרת, שלשיטת תנא קמא הסובר כוס עושה חבירו דחוי, וודאי שאין להתחייב על זריקת כוס השני בחוץ.

וכתב לייסוד, שיש לחלק בין דין דחוי לדין שיריים, והיינו, שדין שיריים ענינו הוא בשם שיריים שחל עליהם מחמת היותם שיירי דם הנזרק על המזבח, ואשר משום כך דינם הוא להישפך ליסוד המזבח, שלא היו ראויים לו קודם זריקה, והיא זו שהכשירם לכך. מה שאין כן בדין דחויים, שלא חל עליהם שום דין, ורק כיון שנעשו בקרבן כל דיני הדם בלעדי דמים אלו, ממילא נעשו דחויים מלהינתן על המזבח.

ולפי זה יש לומר, כי באופן שעדיין לא ניתנו כל מתנות הדם, הרי שהדם הנותר בכוס, מלבד מה שיש בו דין זריקה, חל בו גם דין שיריים, כי היות שכבר נעשתה בו הזריקה המעכבת, הרי הוא שיירי אותה זריקה, וחל בו גם דין שפיכה ליסוד מחמת כן. וכיון שחל בו דין שיריים, יש לומר שעל אף שעדיין יש לו דין זריקה, מכל מקום שם שיריים שבו מפקיעו מלהתחייב עליו משום זריקת חוץ. ומעתה יש לבאר שיטת

הרמב"ם, כיון שהוא עוסק באופן שעדיין לא נתן את כל מתנות הדם [כפי שמתבאר בתחילת דבריו, שכתב "הזורק מקצת מתנות בחוץ חייב", ומשמע שנתינת חוץ היתה מאותן מתנות האמורות להינתן בפנים], הרי שעל הדם הנותר באותו כוס, שחל בו דין שיריים, פטור משום זריקת חוץ. ומה שאין כן הדם שבכוס השני, שאינו נחשב שיריים, ואף דחוי לא, שהרי לא הסתיימו עבודות הדם בקרבן זה, והוא ראוי לזריקת פנים, הרי שיש לחייבו משום זריקת חוץ. ואמנם הגמרא לקמן עוסקת באופן שכבר נתקיימו כל מתנות הדם, ואף הדם שבכוס השני נדחה, ולכך פטור עליו משום זריקת חוץ.

18. המקדש דוד [לג ב, ד"ה אמרינן בזבחים] העלה כמה צדדים בביאור דין זה ששיריים שבצואר בהמה אינם שיריים ונשפכים לאמה, א. משום דין דיחוי, ועל אף שרבי אלעזר הסובר שכוס עושה את חברו שיריים, היינו רק כשנתקבל דם זה בכלי. אבל דם שלא נתקבל כלל נחשב דחוי לגמרי. ב. דין שיריים הוא רק בדם שהיה ראוי לזריקה בשעת זריקת הדם. אבל דם שבצואר שעדיין לא נתקבל בכלי באותה